

Åbenhed i adoption

Adoption & Samfunds Landsmøde lørdag den 5. november 2016

Lars Rasborg, cand.psych., specialist i klinisk børnepsykologi

Former for åbenhed

1. Åbenhed om barnets historie.
2. Besøg i oprindelseslandet, i byen, på børnehjemmet.
3. Rapporter til de biologiske forældre om barnet.
4. Kontakt: adoptivforældre/barn – biologiske forældre.
5. Kontakt: adoptivforældre/barn – nærmeste omsorgsperson.

Åbenhed over for barnets tanker om åbenhed

- Adopterede børns tanker og ønsker om åbenhed er forskellige.
- Tanker og ønsker kan ændre sig i løbet af opvæksten og derefter.

Individualitet

1. Nogle er meget optaget af deres historie – andre mindre eller slet ikke.
2. Nogle er meget interesserede i deres oprindelsesland, byen, børnehjemmet – andre mindre eller slet ikke.
3. Nogle ønsker kontakt med deres biologiske familie – andre gør ikke.
4. Nogle ønsker kontakt med nærmeste omsorgsperson – andre gør ikke.
5. Ønskerne kan ændre sig i løbet af opvæksten og i voksen alder.

Sundt og usundt

Både stor interesse for egen historie og afvisning af den kan beskytte mod belastende følelser og tanker.

Det fremtrædende og det bagvedliggende problem.

En veludviklet selvidentitet

Jeg oplever mig på én gang:

Som mig selv: Jeg er mig selv; jeg genkender mig som 'den samme' over tid. (Identitet af idem (gr.) = samme).

Som forskellig fra andre: Jeg har væsentlige, positive egenskaber, der gør mig forskellig fra andre.

Som andre: Min oplevelse af mig selv svarer på væsentlige punkter til andres oplevelse af mig; jeg hører til gruppen (familien, klassen, vennerne).

Eksempel: Mørk - lys

Det ene spørgsmål:

”Hvorfor er jeg mørk, når mine forældre er lyse?”

rummer mange spørgsmål, fx:

1. ”Hvorfor adopterede mine forældre mig bort?”
2. ”Hvor bor de?”
3. ”Har de andre børn? Er de så også adopteret bort?”
4. ”Hvorfor ville mine adoptivforældre have et barn?”
5. ”Hvem bestemte, at det skulle være mig?”

At klare sig med en sparsom viden

1. At finde mening.
2. Barnets forestillinger.
3. Adoptivforældrenes spejlinger af barnets forestillinger.
4. Viden, som adoptivforældrene kan bidrage med.

Besøg i oprindelseslandet

1. For at finde mening.
2. Som næring til forestillinger om sig selv.
3. Som undersøgelse af følelser vedr. tilhørsforhold.
4. I en søgen efter at føle sig hjemme.

Rapporter til de biologiske forældre

1. En positiv følelse af at have betydning.
2. En positiv følelse af, at adoptivforældrene anerkender det biologiske og kulturelle ophav. En oplevelse af, at de bidrager til grundlaget for at realisere et evt. (senere) ønske om at søge kontakt med de biologiske forældre.
3. En negativ følelse af at være udleveret og holdt udenfor.
4. En negativ følelse af ikke fuldt ud at høre til hos adoptivforældrene.

Kontakt med de biologiske forældre

1. Har barnet et ønske om kontakt?
2. Vil kontakt kunne støtte barnets udvikling? Vil den kunne skabe tvivl om tilhørsforhold? Vil kontakt evt. kunne ligne børnehjems-erfaringer?
3. Kan det forventes, at de biologiske forældre vil være åbne for kontakt?
4. Vil de kunne være en ressource for barnet?
5. Er der en fælles forståelse af adoption mellem adoptivforældrene og de biologiske forældre?

Kontakt med andre omsorgspersoner

Aktualiserer de samme spørgsmål som ved overvejelser af kontakt med biologiske forældre.

Desuden: Biologisk og psykologisk forældreskab.

Åbenhed over for barnets individualitet

Når der er forskel mellem adoptivforældrenes ønsker og det, der vurderes bedst at støtte barnets udvikling.

Åbenhed er forældrenes ansvar

Åbenhed og tabuisering.

Åbenhed fra begyndelsen.